

ΚΑΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ... ή ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Άρθρο του **ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ ΜΠΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΥ**

Προέδρου της Εκτελεστικής Επιτροπής της Π.Ο.Ε. – Ο.Τ.Α.

Με ιδιαίτερη ανησυχία η Π.Ο.Ε. – Ο.Τ.Α. και οι εργαζόμενοι στην Τοπική Αυτοδιοίκηση παρακολουθούν τις εξελίξεις στον τομέα διαχείρισης των απορριμμάτων της Αττικής που αποτελούν, ασφαλώς, πρόκριμα και για την υπόλοιπη χώρα.

Τα τεράστια αδιέξοδα που δημιουργήθηκαν εξαιτίας της προκλητικής αδιαφορίας και κωλυσιεργίας των κυβερνήσεων της τελευταίας δωδεκαετίας, προσπαθεί το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. να τα ξεπεράσει με ημίμετρα, υπαναχωρήσεις από κάποιες προηγούμενες ορθές αποφάσεις και με Σολομώντειες λύσεις. Το μόνο που καταφέρνει όμως είναι να περιπλέκει ακόμη περισσότερο την κατάσταση και να επιδεινώνει τα προβλήματα χωρίς προοπτική ολοκληρωμένης επίλυσής τους:

■ Ενώ μέχρι πρότινος (2002) διακρυσσόταν από όλους τους αρμόδιους φορείς (Υπουργείο ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., Τ.Ε.Δ.Κ.Ν.Α., Περιφερειακό Συμβούλιο Αττικής, Δήμοι Νομού Αττικής, Τ.Ε.Ε.) **ότι για όλη την Αττική θα πρέπει να υπάρχει ενιαίος φορέας διαχείρισης, ο Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α.**, έγινε το πρώτο βήμα για τη διάσπαση του, μετά την διάταξη που συμπεριελήφθη ως τροπολογία στον Ν. 3164/2003.

Το 2ο βήμα γίνεται με το νέο Περιφερειακό σχεδιασμό του 2006 που εξαρτά τη σύνθεση του Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α. από την Ολοκληρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Απορριμμάτων (Ο.Ε.Δ.Α.) Δυτικής Αττικής.

■ Η καρκινογόνα, πανάκριβη και περιβαλλοντοκτόνα καύση των πολυεθνικών που απορρίφθηκε ΟΜΟΦΩΝΑ από το Περιφερειακό Συμβούλιο Αττικής (17-9-2001) ακόμη και για το τυποποιημένο καύσιμο υλικό των απορριμμάτων (RDF), διατηρείται επί μακρόν στο προσκήνιο, **με παραπομπή σε εργοστάσια καύσης μεγάλων Ευρωπαϊκών πόλεων που όμως κλείνουν το ένα πίσω από το άλλο, κάτω από την πίεση της κοινής γνώμης, των περιβαλλοντικών οργανώσεων και των αποκαλύψεων για τις καταστροφικές επιπτώσεις τους.**

Στο νέο Περιφερειακό σχεδιασμό του 2006 για την Αττική η μέθοδος της Καύσης κατοχυρώνεται ως πιθανή επιλογή.

Κι όμως, σχετική πρόσφατη έρευνα του Τ.Ε.Ε. είναι αποκαλυπτική, μια και η επιλογή της καύσης των σύμμεικτων απορριμμάτων προϋποθέτει:

- **Χώρο εναπόθεσης επικίνδυνων στερεών αποβλήτων** για την ασφαλή διάθεση όσων επικίνδυνων ρύπων κατακρατούν τα συστήματα αντιρρύπανσης.
- **Εναρμόνιση με την εποχική διακύμανση** της ποσότητας και σύνθεσης των στερεών αποβλήτων. Τους τρεις θερινούς μήνες προσθέτουμε εμείς, η υγρασία των οικιακών απορριμμάτων είναι τόσο υψηλή που δεν αυτοσυντηρείται η καύση.

- **Πλήρη τεχνική εξάρτηση** και κατά τη φάση λειτουργίας από την εταιρία κατασκευής της εγκατάστασης, εξαιτίας της αυστηρά εξειδικευμένης τεχνολογίας της.

Η μεταφορά τεχνογνωσίας, επίσης, είναι εξαιρετικά περιορισμένη.

- **Μακροχρόνιες δεσμεύσεις** ως προς το συνολικό σύστημα διαχείρισης.

Αποκαλυπτικός είναι και ο πίνακας που παραθέτουμε για την εξέλιξη της καύσης:

Χρονική περίοδος	1983 - 1985	1990	1997 - 1999
Μ. Βρετανία	11%	11%	7,5%
Ιταλία	34%	14%	5,5%
Γαλλία	42%	42%	18,5%
Αυστρία	16%	20%	11,5%
Ολλανδία	42%	34%	43%
Δανία	70%	50%	52%

Με την επισήμανση ότι στα παραπάνω ποσοστά περιλαμβάνεται και η καύση διαφόρων κατηγοριών RDF, η οποία διαχρονικά αυξάνεται σταθερά έναντι αυτής των σύμμεικτων απορριμμάτων, **προκύπτει αναμφισβήτητα η σημαντική μείωση του ποσοστού των σύμμεικτων απορριμμάτων που οδηγείται προς καύση.**

Διαπίστωση όλων των αρμόδιων φορέων είναι ότι τα μειονεκτήματα της καύσης δεν είναι μόνο οικονομικά:

Ας αναφέρουμε μερικά απ' αυτά:

■ **Αποτελεί αντικίνητρο για την υλοποίηση της πρόληψης** (μείωση παραγομένων απορριμμάτων) και την εφαρμογή προγραμμάτων ανακύκλωσης χαρτιού και πλαστικών, που είναι τα υλικά με την υψηλότερη θερμογόνο δύναμη.

■ **Παραμένει η πλέον αντί-περιβαλλοντική μέθοδος**, καθώς οι εκπνεόμενοι στο περιβάλλον ρύποι (παρ' όλα τα συστήματα κατακράτησης που εφαρμόζονται) εξακολουθούν να αποτελούν σοβαρή απειλή για την Υγεία και το Περιβάλλον.

Στις αναπόφευκτες περιπτώσεις παύσης και έναρξης λειτουργίας του κάθε θαλάμου καύσης (τουλάχιστον τέσσερις φορές το χρόνο) οι εκπομπές διοξινών και άλλων τοξικών ρύπων είναι εκατονταπλάσιες των επιτρεπόμενων και γι' αυτό άλλωστε εξαιρούνται από τους περιορισμούς που θέτει η ισχύουσα οδηγία 2000/76/ΕΚ. Επιτρέπεται, με άλλα λόγια, να εκρήγνυνται τέσσερις και περισσότερες φορές το χρόνο υπέρ-βόμβες διοξινών διάρκειας πολλών ωρών η καθεμιά. Η εκπομπή των ρύπων της καύσης παίρνει καταστροφικές διαστάσεις στις περιπτώσεις θερμοκρασιακών αναστροφών, που δεν είναι σπάνιες στην Αττική.

■ **Απαιτεί συνεργασία και με Χ.Υ.Τ.Α. για τις περιπτώσεις των αναγκαστικών παύσεων λειτουργίας**, αλλά και με Χ.Υ.Τ.Α. επικίνδυνων στερεών αποβλήτων για την ασφαλή διάθεση όσων επικινδύνων ρύπων κατακρατούν τα συστήματα αντιρρύπανσης. Αρκεί να επισημανθεί ότι για την επίτευξη του νέου ορίου των 10mg/m³ χλωρίου στα απαέρια, παράγεται σύμφωνα με

την πράσινη βίβλο για το PVC ένα κιλό επικίνδυνων αποβλήτων (αιωρούμενα στερεά – ιπτάμενη τέφρα) επιπρόσθετα **για κάθε κιλό PVC που καίγεται.**

- Ειδικότερα για τη χώρα μας, **απαιτείται επίσης συνεργασία με μονάδα βιοσταθεροποίησης του οργανικού κλάσματος**, προκειμένου να καθίσταται δυνατή η αυτοσυντήρηση της καύσης τους θερινούς μήνες.
- **Το ενεργειακό ισοζύγιο**, είναι έντονα ελλειμματικό, εάν υπολογίσει κανείς το ενεργειακό περιεχόμενο που είναι ενσωματωμένο στην κατασκευή και στη λειτουργία της μονάδας.
- **Η κατασκευή της εγκατάστασης πηγαίνει "πακέτο" με τη λειτουργία**, λόγω της αυστηρά εξειδικευμένης τεχνολογίας της κάθε μονάδας. Ευθεία ιδιωτικοποίηση και ανεξέλεγκτη στην πράξη λειτουργία της μονάδας, κυρίως ως προς τα υλικά τα οποία μπορεί παράνομα να συναποτεφρώσει, έναντι ιδιαίτερης αμοιβής.

Αποτέλεσμα και της επιλογής αυτής θα είναι η ιδιωτικοποίηση. Άλλωστε, όπως επανειλημμένα δηλώθηκε, **χρήματα άλλα δεν υπάρχουν για τις εγκαταστάσεις διαχείρισης των απορριμμάτων.** Προχωρήστε λοιπόν σε "συνεργασία" με τους ιδιώτες και πληρώστε τους μέσω των ανταποδοτικών τελών. Αυτό όμως που δεν αναφέρεται είναι πόσες φορές πρέπει να αυξηθούν τα ανταποδοτικά τέλη για να θησαυρίσουν οι ιδιώτες και πως θα ελέγχεται η δράση τους σ' ένα τόσο ευαίσθητο για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον τομέα, όταν όλοι παραδέχονται ότι μοναδικός τους σκοπός είναι η μεγιστοποίηση του κέρδους.

Η απορρύπανση των περιοχών της Δυτικής Αττικής από παράνομες απορρίψεις οικοδομικών και Βιομηχανικών αποβλήτων, που από το 1991 δέχεται το σύνολο σχεδόν (το 95%) των στερεών αποβλήτων του Νομού, παραμένει στο απυρόβλητο, επιτείνοντας έτσι τη δυσφήμιση απέναντι στην κοινή γνώμη των ολοκληρωμένων εγκαταστάσεων διαχείρισης απορριμμάτων.

Την ίδια στιγμή η παύση λειτουργίας και η αποκατάσταση των ανεξέλεγκτων χωματερών, η διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων και η εφαρμογή της πρόσφατης (μόλις τον Οκτώβριο του 2003) νομοθεσίας για τη διαχείριση των μολυσματικών στερεών αποβλήτων, παραμένουν στο απόλυτο μηδέν.

Όταν μάλιστα ομολογείται επίσημα και από το κράτος ότι στις ανεξέλεγκτες χωματερές της Αττικής **«απορρίπτονται πάνω από 170.000 τόνοι κάθε χρόνο μεταξύ των οποίων επικίνδυνα και μολυσματικά απόβλητα».**

Άλλωστε, αν θέλουμε όλοι να υπηρετήσουμε τους πολίτες **και να φροντίζουμε για την προστασία του περιβάλλοντος**, οφείλουμε να παρακολουθούμε τις εξελίξεις στον τομέα των επιμέρους μεθόδων και τεχνολογιών διαχείρισης των στερεών αποβλήτων. Ειδικότερα δε της διάθεσης τους (Επεξεργασία, Υγειονομική Ταφή). Οφείλουμε να τηρούμε τους βασικούς στρατηγικούς στόχους που έχουν υιοθετηθεί διεθνώς, καθώς και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (περιορισμός της ποσότητας και της βλαπτικότητας των παραγόμενων Στερεών Αποβλήτων, **προτεραιότητα της ανακύκλωσης έναντι της ενεργειακής αξιοποίησης, ασφαλής τελική διάθεση, Ορθολογική και ασφαλής μεταφορά**).

Οι εργαζόμενοι στην Τοπική Αυτοδιοίκηση έχουν εκτός των άλλων την υποχρέωση **οι υπηρεσίες Δημόσιου και Κοινωνικού χαρακτήρα να παραμείνουν στις αποκλειστικές αρμοδιότητες των Ο.Τ.Α. για την καλύτερη παροχή υπηρεσιών και με το χαμηλότερο δυνατό κόστος.**

Και αυτό δηλώνουμε ότι θα το κάνουμε με όλες τις δυνάμεις μας.